

(třetí reportáž z festivalu Prázdniny v Telči)

Ve středu 9. srpna bylo nadále počasí horké a suché. Pro návštěvníky Telče stojí zato, bez ohledu na zprávy o počasí, podívat se po okolí. Kromě jiného mě zaujal malý pomník ve vesnici Sedlejev, několik kilometrů od města směrem na Třebíč a Brno. Na 1. světovou válku jsme čím dál více s odstupem času zvyklí dívat se jen jako na souhrn humoristických příběhů ze Švejka. Jenže téměř v každé vesnici je pomníček se jmény mrtvých, kteří se konce války nedožili. V Sedlejevě jsem poprvé viděl nejen jména opatřená daty narození a úmrtí, ale i fotografie ve vojenských čepicích. Většinou se jednalo o mladé muže ve věku přes dvacet let, s místy úmrtí na různých bojištích. Při každé návštěvě Francie se setkávám s pomníky o mnoho většími, kdy pro seznam jmen mrtvých někdy ani nestačí všechny strany pomníku. Neměli bychom zapomínat na ty milióny mrtvých mladých mužů. Každý z nich měl mámu, které zůstalo v ruce jen krátké oznámení o zbytečné smrti syna, na jehož hrob ani nemohla chodit.

Nechme ale smutných vzpomínek a přenesme se do našeho století. Před sedmnáctou hodinou se zdálo, že se počasí změní. Luboš Novotný překryl reprobedny igelitem a pražská kapela **Hluboké nedorozumění** čekala, zda bude mít diváky na

Vladimír Mišík

foto: Tomáš Pohl ©

náměstí, nebo pod podloubím. Nakonec déšť nebyl prudký a přestal. Hluboké nedorozumění je vidět a slyšet nejen na pódíích festivalů, ale jeho členové jsou oporou jamů. Vodácko - trampská tvář HN se moc dobře poslouchá a nebylo tomu jinak ani tento den. Kapela vyrobila malou ochutnávku v podobě demáčku, což značí chystanou první desku. Tak držíme palce a těšme se. A pozor, něco se chystá i v případě Epy de Mye, se kterou má HN exkluzivní smlouvu na jamování.

Dlouhá fronta před zámekem, krom deštníků v očekávání deště, svědčila o tom, že na nádvoří zámku bude těsně. Ale jako vždy se na všechny dostalo. Magnetem, tvořícím frontu, byl Hradišťan s fanoušky snad všech věkových vrstev. Hradišťan ale nezačal, protože úvodní tři písně byly upoutávkou **Martiny Trchové**, v doprovodu s kontrabasem Michala Pospíšila, na nocturno. Martina se vrátila z Norska a slíbila na večer překvapení.

Tento rok je rokem zajímavých dramaturgických spojení. Medvědovo dramaturgické rozhodnutí tentokrát spojilo **Hradišťan** s pražskou kapelou **Jablkoň**. Zdánlivá nesourodost se však ukázala jako dobrý tah. Ne každý Jablkoň miluje na první poslech. Dodávám ale, že vedle poslechu je třeba ještě pohledu. Vždy se těším na gesta a grimasy Michala Němce, byť některé znám a očekávám je. Michal Němec oznámil, že večer bude věnován talentům. Jako první talent nastoupilo duo s názvem Cervanek, složené z Martina Carvana a Johnnyho Jůdla. Oba jímavě zazpívali pravou trampárnu. Snad se skuteční členové Červánku z muzikantského nebe na ně nezlobili. Poté nastoupil na jednu polovinu pódia Hradišťan a uvedl rovněž jednoho mladého talenta, kterým byl Michal Němec. Ten zazpíval píseň Maličká su a ještě jednu, jak se čurá z kopce. Pak již přestala legrace a Hradišťan s Alicí Holubovou přednesl písně ze všech svých kouzelných obálek a pokladnic, včetně chorálu v cyrilici, nebo ve staročeštině. Nemohly nezaznít ani zhudebněné verše Jana Skácela, který by se letos dožil 95 let. A tak zněly *Požáry*

Motlitba za vodu

a další známé drahokamy kapely. Po hodinovém vystoupení se na jeviště vrátil Michal Němec s Aničkou Duchaňovou a dalšími členy kapely. Kapela měla poměrně dost prostoru, a tak se dočkali i příznivci eposu o tetě a huse, pěti policajtech a nádherně pravdivé písně o paní Svobodové, či o lásce k Rút. Nakonec se na jeviště vrátil Hradišťan a kapely si na čas vyměnily repertoár. Smích, či spíše občasný řev publika, naznačil, že se dařilo. Vrcholem byla "lyrická" Kdopak nám zazpívá, s křišťálovými hlasy Hradišťanu a s méně křišťálovým dovětkem Michala Němce.

Ve Sklepě se sešli ctitelé a ctitelky **Martiny Trchové**. Oním překvapením byl **Patrik Henel**, další mladý muž s dovětkem "pan kytarista". Patrik je ale nejen kytarista, ale i skladatel a textař. Proto kromě vlastního a známého repertoáru ze své dílny zpívala Martina i písně známé dříve z podání Báry Koubové. Bára, krom toho, že se jí nedávno narodila holčička, je především herečka. Podání Martiny Trchové bylo proto trochu jiné a vůbec ne špatné. Hudební doprovod jazzmana

Michal Pospíšila

a klasického kytaristy Patrika Henela se mi velmi líbil, jen jsem občas cítil potřebu, či spíše vylepšení citlivými perkusemi. Písně Martiny Trchové zněly zase trochu jinak a výslednicí je pocit, jak dobře jsou napsány. Nakonec zněl nádherný

Návrat ztraceného syna,

jedna z Martininých nejlepších písní. Pak už nezbylo než jít do noci a jamovat na pódiu u Kocoura.

Ve čtvrtek 10. srpna slunce svítilo od samého rána. I tak nemusel den patřit jenom vodě, ale i vycházce po Telči. Nedaleko od města, v místě zvaném Oslednice, stojí židovský hřbitov. Historie židovské komunity v Telči není bez zajímavosti, byť počet obyvatel města hlásících se k židovskému vyznání patřil k nejmenším na jižní Moravě. Židé bydleli v malé uličce při hradbách, dnes nesoucí jméno Židovská. Zde stála i modlitebna a synagoga, zničená požárem v roce 1885. Moderní synagoga slouží dnes jako mateřská škola. 15. května 1942 šlo všech 67 židovských obyvatel Telče do transportu bez návratu. Jejich jména si můžeme přečíst na keramické desce v kostele Svatého Jakuba. Jestli mě něco, pokud jde o válku, může nejvíc

dostat, pak je to fotografie malé židovské holčičky s hračkou v ruce, na zádech s batůžkem a číslem na krku. Vždy se ptám: Proč, proboha?

Festival však, navzdory smutným vzpomínkám, pokračoval. Kapela **Jen tak tak** z Jindřichova Hradce, vedená Mildou Vokáčem, ale přinesla déšť trvalejšího rázu. Jenže zvukař Luboš Novotný, s moravským nadhledem a klidem, přesunul kapelu pod podloubí a koncert mohl začít. Určitým znakem této kapely je fluktuace sólových kytaristů, takže Jen tak taci hrají již nějaký čas ve čtyřech. Protože ale základem tváře kapely je nevyčerpatelná studna inspirace skladatele a textaře Mildy Vokáče a čím dál lepší hlasy zpěvaček, zejména Nely Mládkové, okruh fanoušků roste. Řada lidí si už zpívá s kapelou, což je nad všechny více či méně hloubavé kritiky o absenci kytaristy. The last but not the least: Míša Rysová se již několik měsíců jmenuje Vadová a krásně se pořád usmívá.

Večerní koncert připomenul oblečením diváků loňské deště, byť nebyla zima. Dalibor Štrunc se proto za cimbálem několikrát divákům omlouval, že krom hraní pro ně nemůže víc udělat. V případě **Cimbál classiku**, kapely původně z Prahy, dnes až na klarinetistu zcela moravské, není lepší dárek, než sedět a nechat se nést krásou hlasů a tónů. Zněly písně z nejnovější desky a došlo i na ty nejstarší písně, včetně Člověčiny, určené pro kokršpaněla Balíka. Balík se dožil 13 let, což je u pejska, zejména čistokrevného, věk velmi pokročilý. Nicméně zmoklý pejsek i nadále běhá mezi řadami diváků a nechá se od každého pohladit. Na svou píseň však na jeviště nepřišel, protože ztrácí sluch, byť ten hudební je mu jistě zachován.

Po klasické poslední Přátelé moji milí, se na jevišti objevila jedna z největších událostí letošního festivalu. Čerstvého šedesátníka **Michala Prokopa** sleduji v podstatě od jeho uměleckých začátků. Styl rhythm and blues si z bílých zpěváků bez uzardění mohl a může dovolit jen málokdo. Trochu jsem litoval, že jsem v době pražského koncertu Johna Mayalla byl na dovolené, ale Michal Prokop mi jej zcela nahradil. Obklopen takovými esy, jako je

Luboš Andršt

nebo

Honza Hrubý

, a nejen jimi, dokáže dostat do tranzu i publikum, na které crčí déšť. Zněla klasika, včetně dřevních kousků z

Jezerky

z roku 1967 a

Jana Šteflíčková

foto: Tomáš Pohl ©

Koleje Yesterday, až po písně z posledního alba, které si jubilant nadělil k narozeninám. Umělecká pauza, způsobená výkonem funkce náměstka ministra kultury i jinými funkcemi, dala hlasivkám namáhaným až za hranice možnosti odpočinout si, a tak v Telči padala nejen voda, ale občas i nebe. Doprovod v podobě ledově klidného výrazu Luboše Andršta v kontrastu s

výkony jeho prstů a "dábelské trylky" Honzy Hrubého působily jako droga. Takže před tím chlapem jako hora, radostně se usmívajícím a poskakujícím na jevišti navzdory číslu v občanském průkazu, hluboce smekám a děkuji.

Není lehké po takovém nářezu změnit hudební orientaci, ale kdo šel na nocturno **Jany Šteflíčkové**

S

jejím triem s poněkud neobvyklým názvem

Kůň

, nelitoval. Nápad spojení písničkářky a herečky s triem takových muzikantů, jakými jsou kytarista Vojtěch Želinský, kontrabasista Petr Tichý a hráč na bicí a jim podobné nástroje Robert Švehla, byl velmi šťastný. Výsledkem je i stále čerstvá deska s názvem Jablečno, jejíž obsah zaplnil prostory Sklepa. V této souvislosti jsem si znovu uvědomil, jak by duetu Martiny Trchové přispěly perkuse, samozřejmě hrané tak dobře a citlivě, jak to dokázal Robert Švehla. Písně Jany Šteflíčkové (všechno sama) lze označit jako příběhy, šansony, slovní hříčky, ale hledání nálepky je zbytečné, stačí poslouchat a občas se i nahlas chechtat. Nejde jen o píseň z feministického hlediska s ošklivým názvem Bréca, ale o takové perly, jako je píseň s názvem *Kdyby měsíc opaloval černochoy do běla*

, nebo

Cirkus šmelina

. Jana oběma rukama úročí své herectví a ve svém mladém věku (vím, ale neřeknu) je to zralá žena s nadhledem. Myslím, že svými písněmi dokáže oslovit zejména ženy jiné věkové skupiny, což se každému mladému člověku hned tak nepodaří.

Takže čtvrtední dešť si, poněkud lidověji řečeno, mohl trhnout nohou, i tak to byl dokonalý večer.

V pátek 10. srpna média hlásila místní přívalem deště. S myšlenkami na deštníky a pláštěnky si asi většina návštěvníků Telče ani neuvedomí, že jméno Furch není spojeno jen s kytarami. Na jednom hrobě na hřbitově svaté Anny v Telči je nápis: "*Zde odpočívá básník probuzenecké Moravy Vincenc Furch*". Furch se

narodil 8. srpna před 190 lety. Jeho život byl poměrně krátký, zemřel v roce 1864. Jeho dílo ovlivnili zejména básník M.F.Klácel a sběratel lidových písní František Sušil.

Z lidových kořenů, a zejména pověstí, čerpá i plzeňská kapela **Strašlivá podívaná** vedená Petrem Merxbauerem, která vystoupila bez ohrožení deštěm na Kocouří scéně. Na pódiu ale chyběla zpěvačka Iva Valečková. Petr Merxbauer oznámil, že na webu kapely se o nepřítomnosti Ivy dozvíme víc. Tak uvidíme. Ale i tak kapelník, spolu Bětkou Hladečkovou, Čestmírem Fialou a krásně dlouhonohou blondátou flétnistkou Ivou Novákovou potěšili lidi před pódiem.

První část programu na zámeckém nádvoří patřila trojici s názvem **Njorek**. Kapela vznikla v roce 2003 a vedle známé osobnosti folk-rockové scény Jaroslava Olina Nejezchleby (cello) jsou v ní ještě citerista Michal Muller a kytarista Stanislav Bareš. Styl kapely lze možná označit jako moravské, či jiné jim podobné, písně s keltským "štychem". Njorek je originální a zejména použití citery, nástroje stále oblíbeného v rakouských hospodách, není myslím slyšet jinde. Jako druhý vystoupil **Vladimír Merta**, člověk, který by potřeboval na soupis všech svých činností několik stránek. Loňský šedesátník předvedl divákům v Telči své tři podoby. První z nich jsou lidové písně s loutnou, druhou je podoba písničkáře s texty, které mohou být

předmětem literárních rozborů a třetí byla podoba rockera. V té třetí podobě měl Vladimír Merta za zády kapelu **Etc.**, zatím bez toho, na něhož asi přišli všichni diváci, tedy bez Vladimíra Mišíka. Při poslechu Vladimíra Merty jsem si v duchu řekl, že jako dramaturg bych jej z hlediska délky koncertu upřednostnil před kapelou Njorek, ale názory jsou různé.

Vladimír Mišík oslavil svou šedesátku ne příliš radostně. Namísto plánované šňůry jej čekala nemocnice se zákazem jakékoli chůze. Ale tento večer se na jeviště pomocí berlí dostal člověk, jehož si vážím nejen pro jeho muzikantství a neubývající invenci, ale i pro jeho lidské kvality. Ten kluk z Letné to v životě neměl a nemá lehké, ale s dobře šlapající kapelou včetně na

Jarda Svoboda

foto: Tomáš Pohl ©

čas koncertu vráceného "ztraceného syna" Olina Nejezchleby, to bylo zase fajn, se *Slunečním hrobem*, Šp

ejchar blues

i dalšími písněmi z různých alb, i z toho zatím posledního -

Utichly stroje

. Nelze, než popřát zdraví a hodně dalších koncertů.

Není Prázdnin v Telči bez **Víti Marčíka**. Nelze jej s jeho slovním gejzírem, s prvky klaunství a akrobacie srovnávat s jinými herci. Marčík jakoby vypadl z představy komediantů z minulých století, kejklřů, šašků padajících na záda. Je zcela ojedinělý v svém jedinečném one man show, ve svém kontaktu s diváky. Je autorem, hercem, tvůrcem výpravy. Je na vše sám, ale vydá za víc, než dva divadelní ansámby. Víťa Marčík je nádherný solitér na divadelním nebi.

Dětem i dospělým bylo při jeho **Bajajovi** odpoledne na náměstí moc hezky a stejně tak i večer na nocturnu ve Sklepě při jeho

Robinsonovi

V sobotu 11. srpna jsem si uvědomil, že pár krásných dnů festivalu pomalu končí a za několik měsíců možná Telč zapadne sněhem a nastanou Vánoce v Telči, mnohem komornější, ale stejně krásné, jako jsou letní Prázdniny.

Zatím ale ještě nic nekončilo. Kocouří scéna patřila dvěma kapelám. Pražská **Happy&** se dříve jmenovala Skoro. Přiznám se, že výkon zpěvačky ani zvuk kapely mě příliš neoslovil. Zato na (rovněž pražský)

Hromosvod

jsem se těšil. Kapela přijela v obvyklé sestavě, jen za bubeníka Vítku Vébra zaskočil Jakub

Homola. Hromosvod je doslova nabit energií, a to nejen díky frontmanovi a autorovi hudby a textů Ondřeji Fenclovi. V padesáti minutách zněly zejména skladby z druhého alba s názvem

Svitavy

a s ohledem na přejezd na další koncert jen dva přídavky. Hromosvod byl poslední kapelou na letošní Kocouří scéně, a z těch, které jsem slyšel, byl kapelou nejlepší. Myslím, že příští rok, kdy se Hromosvodu jistě bude dařit, by jej měli vidět diváci na zámku.

Telč patří každoročně i divadlu, a tak vedle vynikajícího Víti Marčíka viděli večer diváci v narvaném Sklepě stejně vynikající brněnské **Divadlo Neslyším**. Pod názvem Divadlo Neslyšících vznikl tento soubor v roce 1997 z absolventů Janáčkovy akademie múzických umění v Brně v oboru výchovná dramatika pro neslyšící. Krom změny názvu viděli soubor diváci ve spoustě zemí v Evropě. Večer vystoupili členové divadla s inscenací s názvem Pojd' do mého světa. Inscenace nádherným způsobem zobrazila sny až po probuzení. Vedle herců souboru jsme slyšeli i hudební podporu

Zdeňka Kluky

Karla Heřmana

z kapely Čankišou a cellistky z

Tarafuki

Svůj pobyt v Telči i reportáže končím pražskou kapelou **Traband**. Jak známo, došlo nejen k redukci členů kapely na Jardu Svobodu, Janu Modráčkovou a Vaška Pohla, ale i ke změně stylu. Kapela vydala v této sestavě a podobě i album

Přítel člověka

. V této sestavě a s novým repertoárem jsem viděl Traband podruhé, poprvé v pražské Dobešce. Na Dobešce jsem cítil určité zklamání části diváků, zvyklých na "dechno" a zvyklých skákat. V Telči volil Jarda Svoboda trochu jinou dramaturgii koncertu, pokud jde o pořadí skladeb, a o nějakém zklamání diváků nebylo řeči. Jarda Svoboda patří k tomu nejlepšímu, co naše hudební scéna nosila a nosí. Obdivuji nejen jeho autorské i muzikantské kvality, kdy neváhám užít slova genialita, ale i pro jeho odvahu hledat a nasedět na vysezeném místě. Styl Přítele člověka jsem si ten večer vychutnával a diváci uvítali i staré pecky, včetně

Sáry

i

Pasažéra

v přídavku na úplný závěr. Všestranně hudebně nadaná Jana Modráčková, hrající na spoustu nástrojů, i bubeník Vašek Pohl (tady se vždy zvlášť potěším) jsou rovněž vynikajícími úhly v tomto nádherném hudebním trojúhelníku. Trabandi, díky, díky.

Zítرا ráno se s Telčí rozloučím a přeji divákům na koncertě světově známého finského souboru **Värttinä**

krom uměleckého zážitku i večer bez deště, a rovněž tak trochu závidím divákům koncert kapel **KOA**

a

Condurango

s Bárrou Hrzánovou.

Od stredy do soboty

Napsal uživatel Tomáš Pohl
Pondělí, 27 Srpen 2007 04:00

Krásná Telči, nashledanou, nelze jinak, než se k tobě stále vracet.